

EESTI TERIOLOOGIA SELTS

Seisukoht

02.08.2021, nr 1

Eesti Terioloogia Selts taunib Eesti suurkiskjate kohta eksitavate seisukohtade avaldamist.

Looduskaitse edukaks toimimiseks on oluline asjakohane ja täpne informatsioon. Seda nii otsustuste tegemisel kui ka avalikkusele meedias meie loodusrikkuse olukorrast pildi loomisel. Ebamääraste või valede väidete avaldamine ajakirjanduses teeb korvamatut kahju nii ohustatud liikidele kui ka eksitab ja narritab üldsust põletavate elurikkuse säilimisega seotud küsimuste osas.

Hiljuti ilmus Delfi Lemmiklooma portaalis Eleri Lopp-Valdma kirjutis „Kuhu kadusid ilvesed? Kaitsealuse liigi hävimise taga on salaküttimine ja vildakad seireuuringud“. Eesti Terioloogia Seltsi (ETS) juhatus nõustub, et ilvese arvukuse pikaaegne madalseis on murettekitav, kuid soovib käesoleva seisukohavõtuga juhtida tähelepanu artiklis sisalduvale valeinfole ja vääradele seisukohtadele.

Artikli keskne väide, et „kaitsealune liik“ ilves on kadunud vildakate seireuuringute ning salaküttimise tõttu, on ositi lihtsalt vale ja ositi ei ole neil faktilist tuge. Oluline on märkida, et kuigi ilves on valdavas osas Euroopa riikides kaitse all, siis Eestis ta seda pole. Tegemist on jahitava ulukiga, kelle arvukust reguleeritakse jahiseaduses toodud korra alusel. Samuti on oma olemuselt ebateaduslik väide, et otsustuste tegemiselt kasutatud seire andmed on „vildakad“. Nagu kõigil eluslooduse andmetel, on ka ilvest puudutavatel andmetel omad veapiirid, mis tulenevad nii võimalikest rakendatavatest meetodikatest kui ka elusloodusele omasest tohutust varieeruvusest. Seda on ka seire läbiviijad arvesse võtnud. Tagantjärele tarkust rakendades võib tõesti väita, et seireandmetel põhinevad varasemad juurdekasvu prognoosid on olnud ekslikud. Seda on tunnistanud ka seirearuande autorid ja vastavalt oma prognoose järgnevatel aastatel korrigeerinud.

EESTI LOODUSUURIJATE SELTS EESTI TEADUSTE AKADEEMIA JUURES – Eesti Terioloogia Selts
Struve 2/ 51003 Tartu/ Registrikood 80006078/ www.elus.ee, www.terio.ee

ESTONIAN NATURALISTS' SOCIETY – Estonian Theriological Society
Struve 2/ 51003 Tartu, Estonia/ www.elus.ee, www.terio.ee

Artiklis tuuakse välja vajadus täiendavateks uuringuteks. Kahtlemata on meie fauna, sh ilvese, seisundit selgitavad uuringud enam kui teretulnud ning vastavalt võimalustele neid ka tehakse. Muuhulgas on valmimas suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava, mis annab järgnevas kümneks aastaks selged soovitused. Selles nähakse ette ka uuringud, et saada selgust ilvese pikaajalise madalseisu põhjustest. Kindlasti on ka salaküttimisel teatud mõju ilvesepopulatsioonile, kuid selle täpne ulatus on teadmata. Sellelaadseid objektiivseid uuringuid on metoodiliselt äärmiselt raske korraldada, kuid pole ka alust pidada selle mõju valdavaks.

Kõrvalteemana soovime esile tuua artikli autori tituleerimise suurkiskjate uurijaks. ETS peab oluliseks rõhutada, et teaduslikku tausta, mida väljendab tiitel „uurija“, saab omistada siiski ainult isikule, kellel on uuringuteks vajalik ettevalmistus, tavapäraselt on see omandanud ülikoolis vastava valdkonna (selles kontekstis zooloogia, ökoloogia, bioloogia vms) magistri- või doktorikraadi õppe käigus. Selle omandamine hõlmab teaduslike artiklite läbitöötamist, rahvusvaheliselt tunnustatud teadusajakirjadesse erialaste artiklite kirjutamist, välitöödel info kogumist, andmete koondamist ja analüüsiost. Lisaks nõuab protsess võimekust argumenteeritult oma seisukohti kaitsta. Uurijaks saamise protsess on pikk teekond, mis nõuab analüütilist mõtlemist, süvenemist ning pidevat valmisolekut oma seisukohti kriitiliselt üle vaatama. Eelpooltoodu valgusel ei saa Eleri Lopp-Valdmad kuidagi tituleerida „suurkiskjate uurijaks“. Küll aga on tegemist entusiastliku loodushuvilise, keda võib määratleda suurkiskjate vaatlejana või laiemalt loodusvaatlejana.

Eesti Terioloogia Selts, mis hõlmab endas enamikku Eesti imetajatesse puutuvast kompetentsist, avaldab muret selliste isiklikul arvamusel baseeruvatel ning Eesti loodushoiu maastikul vastasseisu suurendavate arvamused üle. Selle asemel, et järjest keerulisemaks muutuvast maailmas meie eluslooduse säilimisele kaasa aidata, suurendavad sellised artiklid vastasseise ning viivad arutelud teadmispõhiselt emotsionaalsesse kaevikusõtta.

Käesolev avaldus on läbi arutatud Eesti Terioloogia Seltsi juhatuses, koosseisus Triin Edovald, Oliver Kalda, Tiit Maran, Liivi Plumer, Uudo Timm ja Ants Tull, ning peegeldab selle seisukohti.